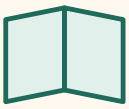
MIJN AANBIDDING

REIN EN BIDDEN

Van properheid en wudu tot het gebed, het vasten en de hadj

8 lessen: verhaal, uitleg, Koran en spelletjes



verhaal



uitleg



Koran



woordzoeker



7 verschillen

- Elke les: een verhaal over jongeren in drie delen, met een praatvraag.
- Stap voor stap: wudu, ghusl, tayammum, de adhan en het gebed.
- Een vers uit de Koran of een hadith: Arabisch, uitspraak en betekenis.
- Zes vragen, Onthoud dit, een woordzoeker en zoek de 7 verschillen.
- Voor het buitengewoon secundair onderwijs.

Fatih Koçoğlu

Instituut Bert Carlier - BuSO

buitengewoon secundair onderwijs

Inhoud

1	**Ik aanbid alleen Allah**	ibaada	5
2	**Proper en rein**	taharah, ghusl en tayammum	9
3	**De wudu stap voor stap**	de kleine wassing	13
4	**Waarom bidden we?**	het belang van het gebed	17
5	**De adhan**	de oproep tot het gebed	21
6	**Zo bid ik**	het gebed stap voor stap	25
7	**Vasten in de ramadan**	sawm	29
8	**De hadj**	de bedevaart naar Mekka	33

Zo werk je met een les (4 bladzijden = 1 vel)

- Blad 1-2: lees het verhaal samen, deel per deel. Bespreek de praatvraag.
- Lees het kader Wist je dat? en het vers uit de Koran of de hadith:
- eerst het Arabisch, dan de uitspraak, dan de betekenis.
- Daarna: zes vragen (het antwoord staat in de tekst), Onthoud dit,
- en Denk na en schrijf: antwoord in je eigen woorden.
- Blad 4: woordzoeker en zoek de 7 verschillen.
- Geen antwoordbladen: de vragen worden samen besproken.

Afdrukken: dubbelzijdig, met twee bladzijden per A4. Dan is elke les precies één vel.

Mijn aanbidding in één oogopslag

Wat je in dit boekje leert. Het cijfer = de les.

1. **Ibaada: aanbidding**
   alles wat je doet om Allah tevreden te stellen

2. **Taharah: reinheid**
   je lichaam, je kleren en je plaats proper houden; ghusl en tayammum

3. **Wudu: de kleine wassing**
   handen, mond, neus, gezicht, armen, hoofd, oren, voeten

4. **Salaat: het gebed**
   vijf keer per dag: fadjr, dhoehr, asr, maghrib, isja

5. **De adhan**
   de oproep tot het gebed, vijf keer per dag

6. **Zo bid ik**
   takbier, staan, roekoe', soedjoed, zitten, salaam

7. **Sawm: het vasten**
   in de ramadan, van de dageraad tot zonsondergang

8. **De hadj**
   één keer in je leven naar Mekka, als je het kunt

Fatih Koçoğlu · Instituut Bert Carlier - BuSO

Woordenlijst

Moeilijke woorden uit de verhalen. Het cijfer = de les.

1	**aanbidding**	Allah dienen en eren	2	**parfum**	iets wat lekker ruikt
8	**bagage**	wat je meeneemt op reis	3	**pols**	waar je hand aan je arm vastzit
7	**beschikking**	wat Allah beslist	1	**preek**	toespraak van de imam op vrijdag
6	**bezorgd**	een beetje ongerust	6	**qibla**	de richting van de Ka'ba
7	**dageraad**	het eerste licht in de ochtend	6	**rak'a**	één ronde in het gebed
1	**doel**	waarvoor iets bestaat	6	**reciteren**	hardop of zacht lezen uit de Koran
3	**enkel**	het bot tussen je voet en je been	7	**refter**	eetzaal op school
4	**föhn**	haardroger	2	**reinheid**	proper zijn, van binnen en van buiten
5	**getuigen**	zeggen dat je iets zeker weet	7	**sohoer**	de maaltijd voor de dageraad
5	**gezel**	vriend en volgeling van de Profeet	8	**sparen**	geld opzijleggen voor later
1	**gezien worden**	willen dat anderen het opmerken	2	**straal**	water dat uit de douche komt
7	**gift**	iets wat je gratis geeft	8	**stralen**	er heel gelukkig uitzien
7	**iftar**	de maaltijd bij zonsondergang	5	**succes**	slagen, het goed hebben
8	**ihraam**	de staat en de kleding van de pelgrim	6	**tasjahhoed**	de getuigenis in het zitten
5	**jeugdherberg**	hotel voor groepen jongeren	8	**tawaaf**	rondgang rond de Ka'ba
4	**kapsalon**	winkel waar men haar knipt	2	**tayammum**	droge reiniging met aarde of steen
3	**lavabo**	wastafel	4	**veranderd**	anders geworden
1	**likes**	duimpjes op sociale media	3	**verspillen**	meer gebruiken dan nodig is
4	**magazijn**	ruimte voor voorraad	8	**vlakte**	groot plat stuk land
5	**moe'adhdhin**	wie de adhan roept	2	**volwassen worden**	je lichaam groeit van kind naar volwassene
1	**niyya**	bedoeling in je hart	6	**voorwaarde**	iets wat eerst in orde moet zijn
4	**ondervragen**	vragen stellen	3	**zonden**	slechte daden
5	**oproep**	mensen roepen om te komen	4	**zonsopgang**	als de zon opkomt
3	**overdrijven**	te veel doen	2	**zuiver**	schoon, niet vuil

Naam: _____ Datum: _____

Ik aanbid alleen Allah

Les 1 - het verhaal

Het verhaal: Ik aanbid alleen Allah
Lees samen, deel per deel. ibaada.

Deel 1 - Is dat ook aanbidding?

Zakaria is vijftien. Na school helpt hij elke dinsdag zijn buurman, meneer Peeters, met de boodschappen. Meneer Peeters is tachtig en loopt met een stok. Op een dag vraagt Zakaria's nichtje Hiba: „Waarom doe je dat eigenlijk? Je krijgt er niets voor." Zakaria haalt zijn schouders op. „Het voelt goed." Die vrijdag zegt de imam in zijn preek: „Aanbidding is niet alleen bidden en vasten. Alles wat je doet om Allah tevreden te stellen, is aanbidding. Een glimlach, je ouders helpen, eerlijk werken." Zakaria kijkt verrast op. Hij denkt aan de zware zakken van meneer Peeters.

Alles wat je doet om Allah tevreden te stellen, is aanbidding.

aanbidding = Allah dienen en eren · preek = toespraak van de imam op vrijdag

Deel 2 - Waarom zijn we hier?

Na het gebed vraagt Zakaria de imam om meer uitleg. „Allah zegt in de Koran dat Hij de mensen en de djinn geschapen heeft om Hem te aanbidden," zegt de imam. „Dat is het doel van ons leven. Maar aanbidden is veel breder dan mensen denken. Het gebed, het vasten en de zakaat zijn de vaste pijlers. Daarnaast is elke goede daad met een goede bedoeling ook aanbidding." Zakaria denkt na. „Dus als ik voor mijn examen leer om later goed te werken voor mijn familie?" „Met de juiste bedoeling: ja," lacht de imam. „Alles begint bij de niyya, de bedoeling."

Het doel van ons leven is Allah aanbidden.

doel = waarvoor iets bestaat · niyya = bedoeling in je hart

Deel 3 - Alleen Allah

Thuis vertelt Zakaria het aan Hiba. Hij legt ook nog iets anders uit, iets wat de imam erbij zei: „Aanbidden doen we alleen voor Allah. Niet voor een mens, niet voor geld, niet voor likes." Hiba lacht. „Niet voor likes? Dan stop ik met mijn filmpjes." „Je mag filmpjes maken," zegt Zakaria. „Maar als je iets goeds doet, doe het voor Allah, niet om gezien te worden." In elk gebed zeggen we het zelf: Iyyaaka na'boedoe wa iyyaaka nasta'ien. U alleen aanbidden wij, en U alleen vragen wij om hulp. Dinsdag gaat Hiba mee naar meneer Peeters. Ze maakt geen filmpje.

Naam: _____ Datum: _____

Ik aanbid alleen Allah

Les 1 - geschiedenis, Koran en vragen

We aanbidden alleen Allah, en we vragen alleen Hem om hulp.

likes = duimpjes op sociale media · gezien worden = willen dat anderen het opmerken

Praatvraag: Noem drie gewone dingen die aanbidding worden als je ze met een goede bedoeling doet.

Wist je dat?

Alles begint bij de bedoeling

De eerste hadith in de verzameling van al-Boechari zegt: „Daden worden beoordeeld naar de bedoeling.” De vijf zuilen van de islam zijn de vaste vormen van aanbidding: sjahaada, salaat, zakaat, sawm en hadj. Iyyaaka na’boedoe wa iyyaaka nasta’ien staat in soera Al-Faatiha, die we in elke rak’a lezen.

Uit de Koran

Koran 51:56

وَمَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالْإِنسَ إِلَّا لِيَعْبُدُونِ

Wa maa khalaqtoe l-djinna wa l-insa illaa li-ya’boedoen.

„Ik heb de djinn en de mensen alleen geschapen om Mij te aanbidden.”

Woorden van deze les

Lees ze nog eens hardop.

aanbidding	Allah dienen en eren
preek	toespraak van de imam op vrijdag
doel	waarvoor iets bestaat
niyya	bedoeling in je hart
likes	duimpjes op sociale media
gezien worden	willen dat anderen het opmerken

Naam: _____ Datum: _____

Ik aanbid alleen Allah

Les 1 - geschiedenis, Koran en vragen

Vragen

Kleur de bol bij het juiste antwoord.

1 Wie helpt Zakaria elke dinsdag?

- ○ zijn leraar
- ○ buurman Peeters

2 Wat is aanbidding volgens de imam?

- ○ alleen het gebed
- ○ alles om Allah tevreden te stellen

3 Hoe heet de bedoeling in je hart?

- ○ qibla
- ○ niyya

4 Voor wie aanbidden we?

- ○ voor onze vrienden
- ○ alleen voor Allah

5 In welke soera staat Iyyaaka na'boedoe?

- ○ Al-Ikhlaas
- ○ Al-Faatiha

6 Wat doet Hiba niet bij meneer Peeters?

- ○ een filmpje maken
- ○ helpen

Onthoud dit: **Elke goede daad met een goede bedoeling is aanbidding.**

Denk na en schrijf

Antwoord in een paar zinnen.

1. Welke gewone dingen doe jij al die aanbidding kunnen zijn?

_____

_____

2. Wat betekent: iets doen om gezien te worden? Waarom is dat geen aanbidding?

_____

_____

Naam: _____ Datum: _____

Spelletjes

Les 1 - Ik aanbid alleen Allah

Woordzoeker

Zoek de 10 woorden uit het verhaal. Van links naar rechts en van boven naar onder.

S	H	I	R	T	P	H	T	E	R	S
W	I	M	B	U	U	R	M	A	N	I
T	B	A	P	R	E	E	K	F	M	F
X	A	M	X	G	E	B	E	D	Z	Q
A	A	N	B	I	D	D	I	N	G	A
L	R	A	X	D	H	T	X	N	E	D
I	H	C	W	H	R	V	W	I	M	O
K	O	L	D	U	G	U	A	Y	M	E
E	W	P	Y	L	F	O	H	Y	T	L
S	N	L	H	P	J	T	Y	A	H	D
T	T	M	F	P	C	B	J	J	N	S

Zoek deze 10

- ☐ AANBIDDING
- ☐ NIYYA
- ☐ IMAM
- ☐ PREEK
- ☐ DOEL
- ☐ BUURMAN
- ☐ HIBA
- ☐ GEBED
- ☐ HULP
- ☐ LIKES

Zoek de 7 verschillen

Iets is weg, groter, kleiner, gedraaid of verschoven. Let ook op kleine details.



tekening 1



tekening 2

Naam: _____ Datum: _____

Proper en rein

Les 2 - het verhaal

Het verhaal: Proper en rein
Lees samen, deel per deel. taharah, ghusl en tayammum.

Deel 1 - Na de training

Nassim komt van de voetbaltraining. Zijn sokken ruiken, zijn shirt plakt. Hij gooit zijn tas in de gang en wil meteen gamen. „Eerst douchen," zegt zijn moeder. „Over een halfuur is het maghrib." Nassim zucht. „Mama, Allah kijkt toch naar mijn hart, niet naar mijn sokken." Zijn moeder lacht. „Allah kijkt naar je hart, ja. Maar de Profeet zei ook: reinheid is de helft van het geloof. Een moslim zorgt voor zijn hart én voor zijn lichaam." Nassim gaat douchen. Onder de warme straal bedenkt hij dat het eigenlijk wel goed voelt, zo fris.

Reinheid is de helft van het geloof.

reinheid = proper zijn, van binnen en van buiten · straal = water dat uit de douche komt

Deel 2 - Wat is ghusl?

Die avond vraagt Nassim aan zijn vader wat het verschil is tussen douchen en ghusl. „Ghusl is de grote wassing," zegt vader. „Je wast je hele lichaam, van je hoofd tot je voeten, met de bedoeling om rein te worden. Dat moet in bepaalde situaties, bijvoorbeeld wanneer een jongen of meisje volwassen wordt en het lichaam verandert. Je leert dat beter van je ouders of je leraar, want daar zijn duidelijke regels voor." Hij vertelt ook dat het goed is om op vrijdag een bad te nemen voor het vrijdaggebed. „De Profeet deed dat graag. Schone kleren, een fris lichaam, een beetje parfum."

Ghusl is de grote wassing van het hele lichaam.

volwassen worden = je lichaam groeit van kind naar volwassene · parfum = iets wat lekker ruikt

Deel 3 - Geen water?

In de zomer gaat Nassim met zijn neven op kamp in de Ardennen. Op een dag wandelen ze ver en het water in hun flessen is op. Het is tijd voor asr. „Hoe doen we nu de wudu?" vraagt zijn neef. Nassim weet het: „Tayammum! Als er geen water is, of als je ziek bent en geen water mag gebruiken, sla je met je handen op zuivere aarde of een steen. Dan veeg je over je gezicht en je handen." Hij doet het voor. Zijn neef kijkt verbaasd. „Waar heb jij dat geleerd?" Nassim grijnst. „Van mijn vader. Op een avond na de voetbal."

Naam: _____ Datum: _____

Proper en rein

Les 2 - geschiedenis, Koran en vragen

Geen water? Dan doe je tayammum met zuivere aarde.

zuiver = schoon, niet vuil · tayammum = droge reiniging met aarde of steen

Praatvraag: Waarom vind je het belangrijk om proper te zijn als je met andere mensen samen bent?

Wist je dat?

Drie soorten reiniging

Wudu is de kleine wassing voor het gebed. Ghusl is de grote wassing van het hele lichaam. Tayammum vervangt wudu of ghusl als er geen water is, of als water schadelijk is voor een zieke. Islam vraagt ook om je kleren, je huis en de plaats waar je bidt proper te houden.

Uit de Koran

Koran 2:222

إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ التَّوَّابِينَ وَيُحِبُّ الْمُتَطَهِّرِينَ

Inna llaaha yoehibboe t-tawwaabiena wa yoehibboe l-moetatahhirien.

„Allah houdt van wie berouw toont, en Hij houdt van wie zich reinigt."

Woorden van deze les

Lees ze nog eens hardop.

reinheid	proper zijn, van binnen en van buiten
straal	water dat uit de douche komt
volwassen worden	je lichaam groeit van kind naar volwassene
parfum	iets wat lekker ruikt
zuiver	schoon, niet vuil
tayammum	droge reiniging met aarde of steen

Naam: _____ Datum: _____

Proper en rein

Les 2 - geschiedenis, Koran en vragen

Vragen

Kleur de bol bij het juiste antwoord.

1 Waar komt Nassim vandaan?

- ○ van school
- ○ van de voetbaltraining

2 Wat is de helft van het geloof?

- ○ geld
- ○ reinheid

3 Wat is ghusl?

- ○ de kleine wassing
- ○ de grote wassing

4 Op welke dag is een bad goed voor het gebed?

- ○ vrijdag
- ○ maandag

5 Waar gaat Nassim op kamp?

- ○ aan zee
- ○ in de Ardennen

6 Wat doe je als er geen water is?

- ○ tayammum
- ○ niets

Onthoud dit: **Wudu, ghusl en tayammum maken je rein voor het gebed.**

Denk na en schrijf

Antwoord in een paar zinnen.

1. Wat is het verschil tussen wudu, ghusl en tayammum?

_____

_____

2. Waarom hoort properheid bij het geloof, denk je?

_____

_____

Naam: _____ Datum: _____

Spelletjes

Les 2 - Proper en rein

Woordzoeker

Zoek de 10 woorden uit het verhaal. Van links naar rechts en van boven naar onder.

G	A	N	A	S	S	I	M	D	O	V
P	O	T	A	Y	A	M	M	U	M	V
Z	P	W	L	E	H	B	E	J	J	G
R	K	G	Y	E	H	T	R	G	Q	B
D	V	H	D	Q	R	A	E	X	P	G
O	J	U	U	I	V	J	I	A	R	L
Z	V	S	K	A	M	P	N	T	O	G
J	T	L	D	O	U	C	H	E	P	W
E	R	V	R	I	J	D	A	G	E	U
W	R	Q	I	A	I	G	J	H	R	D
A	A	R	D	E	H	F	A	V	F	U

Zoek deze 10

- ☐ REIN
- ☐ PROPER
- ☐ GHUSL
- ☐ TAYAMMUM
- ☐ WUDU
- ☐ DOUCHE
- ☐ NASSIM
- ☐ AARDE
- ☐ VRIJDAG
- ☐ KAMP

Zoek de 7 verschillen

Iets is weg, groter, kleiner, gedraaid of verschoven. Let ook op kleine details.



tekening 1



tekening 2

Naam: _____ Datum: _____

De wudu stap voor stap

Les 3 - het verhaal

Het verhaal: De wudu stap voor stap

Lees samen, deel per deel. de kleine wassing.

Deel 1 - Te snel

Ayoub is veertien. Hij doet zijn wudu altijd in dertig seconden. Een beetje water op zijn gezicht, snel over zijn armen, klaar. Op een avond staat zijn opa naast hem aan de lavabo. „Je bent vergeten je ellebogen te wassen," zegt opa rustig. „En je voeten heb je maar half gedaan." Ayoub wordt rood. „Ik heb haast, opa." Opa glimlacht. „Weet je wat de Profeet zei? Wie de wudu goed doet, bij hem vallen de kleine zonden weg met het water, tot onder zijn nagels." Ayoub kijkt naar het water in de lavabo. „Dan doe ik het nog eens," zegt hij. „Langzaam."

Wie de wudu goed doet, wast ook zijn kleine zonden weg.

lavabo = wastafel · zonden = slechte daden

Deel 2 - Opa doet het voor

Opa begint. „Eerst de niyya, in je hart: ik doe wudu voor het gebed. Dan zeg je Bismillah." Hij wast zijn handen drie keer, tot aan de polsen. Dan neemt hij water in zijn rechterhand en spoelt drie keer zijn mond en zijn neus. Hij wast drie keer zijn gezicht, van het haar tot de kin en van oor tot oor. Daarna zijn rechterarm tot en met de elleboog, drie keer, en dan de linker. „Nu het hoofd," zegt opa. Met natte handen veegt hij één keer over zijn haar. Met zijn vingers wast hij zijn oren. Als laatste de voeten, tot en met de enkels: eerst rechts, dan links.

Handen, mond, neus, gezicht, armen, hoofd, oren, voeten.

pols = waar je hand aan je arm vastzit · enkel = het bot tussen je voet en je been

Deel 3 - Een minuut voor Allah

Ayoub probeert het. Het duurt bijna twee minuten. „Te lang," mompelt hij. „Je moet ook niet overdrijven," zegt opa. „De Profeet gebruikte weinig water. Verspil niets, ook niet aan een volle kraan." Ayoub draait de kraan wat dichter. Na een week gaat het vanzelf. Hij merkt nog iets: na een rustige wudu voelt hij zich kalmer. Als hij boos is op zijn broer, gaat hij soms zelfs wudu doen, ook al is het geen gebedstijd. „Het koude water koelt mijn hoofd," zegt hij. Opa knikt tevreden. „Wudu is meer dan wassen. Het is je klaarmaken om met Allah te spreken."

Naam: _____ Datum: _____

De wudu stap voor stap

Les 3 - geschiedenis, Koran en vragen

Wudu maakt je klaar om met Allah te spreken.

overdrijven = te veel doen · verspillen = meer gebruiken dan nodig is

Praatvraag: Wanneer zou wudu jou kunnen helpen om rustig te worden?

Wist je dat?

Wanneer moet je wudu opnieuw doen?

De wudu is niet meer geldig na het toilet, na een windje, na diep slapen of na flauwvallen. Met één wudu mag je meerdere gebeden bidden, zolang ze geldig blijft. Na de wudu zeggen veel moslims de sjahaada: Asjhadoe an laa ilaaha illa llaah ...

Hadith

Moesliem

مَنْ تَوَضَّأَ فَأَحْسَنَ الْوُضُوءَ خَرَجَتْ خَطَايَاهُ

مِنْ جَسَدِهِ حَتَّى تَخْرُجَ مِنْ تَحْتِ أَظْفَارِهِ

Man tawadda'a fa-ahsana l-woedoe', kharadjat khataayaahoe min djasadihie hattaa takhroedja min tahti adhfaarih.

„Wie de wudu doet en ze goed doet, bij hem gaan zijn kleine zonden uit zijn lichaam, zelfs van onder zijn nagels."

Woorden van deze les

Lees ze nog eens hardop.

lavabo	wastafel
zonden	slechte daden
pols	waar je hand aan je arm vastzit
enkel	het bot tussen je voet en je been
overdrijven	te veel doen
verspillen	meer gebruiken dan nodig is

Naam: _____ Datum: _____

De wudu stap voor stap

Les 3 - geschiedenis, Koran en vragen

Vragen

Kleur de bol bij het juiste antwoord.

1 Hoe lang duurde de wudu van Ayoub eerst?

- ○ dertig seconden
- ○ tien minuten

2 Wat vergat Ayoub te wassen?

- ○ zijn handen
- ○ zijn ellebogen

3 Wat doe je eerst bij de wudu?

- ○ de niyya en Bismillah
- ○ de voeten wassen

4 Hoeveel keer veeg je over je hoofd?

- ○ één keer
- ○ drie keer

5 Wat doe je als laatste?

- ○ de mond spoelen
- ○ de voeten wassen

6 Hoe voelt Ayoub zich na een rustige wudu?

- ○ kalmer
- ○ bozer

Onthoud dit: **Wudu: handen, mond, neus, gezicht, armen, hoofd, oren, voeten.**

Denk na en schrijf

Antwoord in een paar zinnen.

1. Schrijf de stappen van de wudu in de juiste volgorde.

_____

_____

2. Waarom is water verspillen ook bij de wudu niet goed?

_____

_____

Naam: _____ Datum: _____

Spelletjes

Les 3 - De wudu stap voor stap

Woordzoeker

Zoek de 10 woorden uit het verhaal. Van links naar rechts en van boven naar onder.

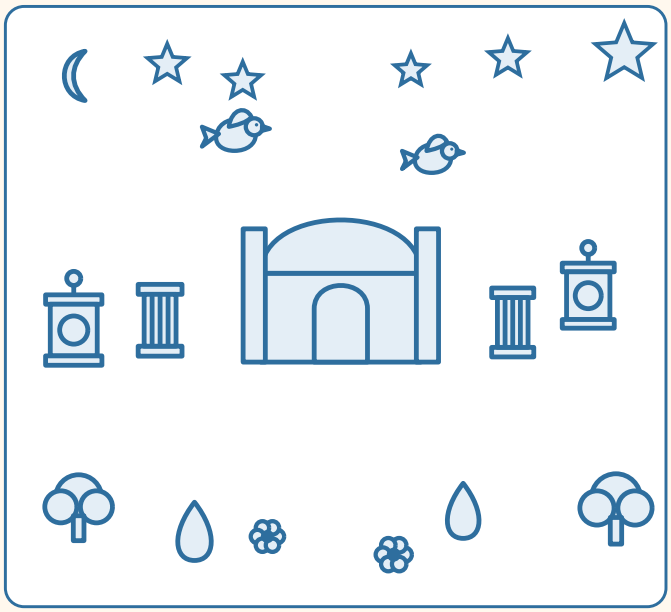
L	B	T	D	G	R	E	N	M	X	D
P	F	U	Z	B	P	A	E	L	L	U
J	C	W	U	D	U	R	U	J	H	W
T	H	S	B	A	I	M	S	H	I	J
L	H	O	O	F	D	E	I	A	G	M
F	R	V	M	H	S	N	X	N	Z	V
G	E	Z	I	C	H	T	G	D	S	O
K	W	S	I	P	O	P	A	E	U	E
C	Y	O	O	Q	B	J	O	N	K	T
M	O	N	D	M	S	P	X	V	C	E
F	H	J	E	O	R	E	N	Y	I	N

Zoek deze 10

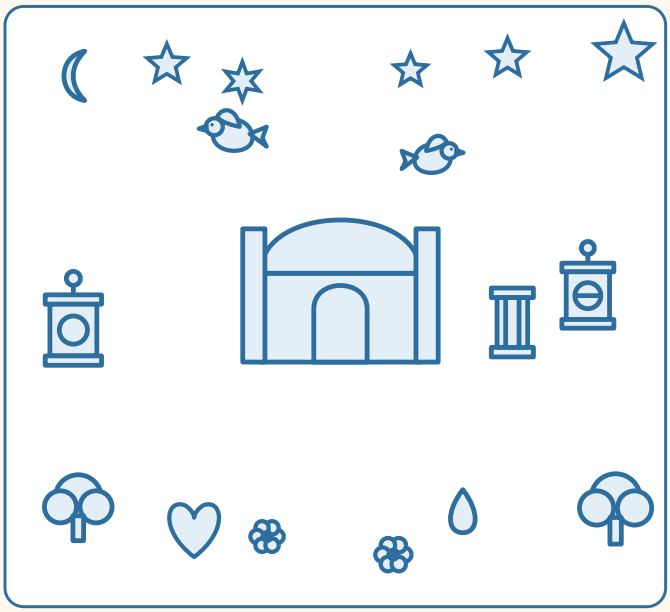
- ☐ WUDU
- ☐ HANDEN
- ☐ MOND
- ☐ NEUS
- ☐ GEZICHT
- ☐ ARMEN
- ☐ HOOFD
- ☐ OREN
- ☐ VOETEN
- ☐ OPA

Zoek de 7 verschillen

Iets is weg, groter, kleiner, gedraaid of verschoven. Let ook op kleine details.



tekening 1



tekening 2

Naam: _____ Datum: _____

Waarom bidden we?

Les 4 - het verhaal

Het verhaal: Waarom bidden we?
Lees samen, deel per deel. het belang van het gebed.

Deel 1 - Vijf keer, echt?

Ines is zestien en loopt stage in een kapsalon. Haar collega Lotte ziet haar ’s middags een gebedskleedje uitrollen in het magazijn. „Vijf keer per dag? Elke dag?” vraagt Lotte. „Hoe hou je dat vol?” Ines lacht. „Het duurt maar een paar minuten. Zoals jij om de zoveel tijd op je gsm kijkt, kijk ik even naar Allah.” Lotte moet lachen. „Dat is een goede vergelijking.” Ines rolt haar kleedje op. Eigenlijk vond ze het vroeger zelf moeilijk. Vooral fadjr, zo vroeg. Haar oma zei toen: „Het gebed is je afspraak met Allah. Een afspraak vergeet je niet.”

Het gebed is je afspraak met Allah, vijf keer per dag.

kapsalon = winkel waar men haar knipt · magazijn = ruimte voor voorraad

Deel 2 - De vijf gebeden

Ines legt het die week uit aan Lotte, met haar gsm erbij. „Fadjr is voor zonsopgang. Dhoehr is na de middag. Asr is in de namiddag. Maghrib is net na zonsondergang. Isja is ’s avonds, als het donker is.” Ze toont een app met de gebedstijden. „In de zomer valt isja soms heel laat, in de winter is dhoehr al vroeg.” Lotte vraagt waarom het er precies vijf zijn. Ines vertelt het verhaal van de nachtreis: daar kreeg de Profeet het gebed als geschenk. „Het gebed is de tweede zuil van de islam. Het is het eerste waarover een mens op de Laatste Dag ondervraagd wordt.”

Fadjr, dhoehr, asr, maghrib en isja.

zonsopgang = als de zon opkomt · ondervragen = vragen stellen

Deel 3 - Wat het gebed met je doet

Op een drukke zaterdag gaat alles mis in de kapsalon. Een klant roept, de föhn valt kapot, Ines is moe en boos. Om vier uur gaat ze naar het magazijn voor asr. Als ze terugkomt, is ze rustiger. Lotte merkt het. „Je bent veranderd in vijf minuten.” Ines denkt na. „Het gebed haalt me even weg van alles. En het helpt me om geen domme dingen te zeggen.” Ze herinnert zich een vers: het gebed houdt je weg van het slechte. Diezelfde avond stuurt Lotte haar een berichtje: „Ik ga ook vijf minuten per dag niets doen. Op mijn manier.” Ines stuurt een hartje terug.

Naam: _____ Datum: _____

Waarom bidden we?

Les 4 - geschiedenis, Koran en vragen

Het gebed houdt je weg van slechte dingen.

föhn = haardroger · veranderd = anders geworden

Praatvraag: Wat helpt jou om op tijd te bidden, ook als je het druk hebt?

Wist je dat?

Het gebed in de islam

Het gebed werd verplicht tijdens de nachtreis (al-Israa' wa l-Mi'raadj), ongeveer een jaar voor de hidjra. Mannen bidden op vrijdag het vrijdaggebed in de moskee, met een preek (khoetba). Wie ziek is, mag zittend of liggend bidden. Het gebed valt nooit helemaal weg.

Uit de Koran

Koran 29:45

إِنَّ الصَّلَاةَ تَنْهَىٰ عَنِ الْفَحْشَاءِ وَالْمُنكَرِ

Inna s-salaata tanhaa 'ani l-fahshaa'i wa l-moenkar.

„Het gebed houdt de mens weg van schandelijke en slechte dingen."

Woorden van deze les

Lees ze nog eens hardop.

kapsalon	winkel waar men haar knipt
magazijn	ruimte voor voorraad
zonsopgang	als de zon opkomt
ondervragen	vragen stellen
föhn	haardroger
veranderd	anders geworden

Naam: _____ Datum: _____

Waarom bidden we?

Les 4 - geschiedenis, Koran en vragen

Vragen

Kleur de bol bij het juiste antwoord.

1 Waar loopt Ines stage?

- ○ in een kapsalon
- ○ in een school

2 Wat zei oma over het gebed?

- ○ het is moeilijk
- ○ het is je afspraak met Allah

3 Wanneer is maghrib?

- ○ voor zonsopgang
- ○ net na zonsondergang

4 De hoeveelste zuil is het gebed?

- ○ de tweede
- ○ de vijfde

5 Wanneer kreeg de Profeet het gebed?

- ○ tijdens de nachtreis
- ○ in de grot Hira

6 Hoe is Ines na asr?

- ○ bozer
- ○ rustiger

Onthoud dit: **Vijf gebeden per dag: fadjr, dhoehr, asr, maghrib, isja.**

Denk na en schrijf

Antwoord in een paar zinnen.

1. Wat helpt jou om een gebed niet te vergeten?

_____

_____

2. Hoe kan het gebed iemand helpen om rustig te blijven?

_____

_____

Naam: _____ Datum: _____

Spelletjes

Les 4 - Waarom bidden we?

Woordzoeker

Zoek de 10 woorden uit het verhaal. Van links naar rechts en van boven naar onder.

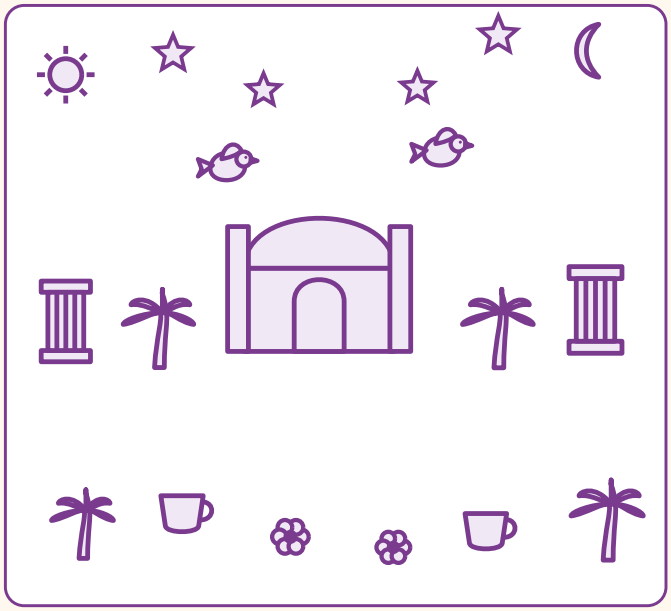
I	X	H	F	I	F	A	D	J	R	D
S	X	N	M	A	G	H	R	I	B	H
D	S	S	I	J	S	G	R	U	A	O
C	A	T	G	I	R	K	D	A	S	E
M	L	Y	D	C	A	R	R	F	R	H
R	A	A	I	Q	E	A	I	S	A	R
K	A	P	S	A	L	O	N	P	U	N
D	T	D	J	A	I	X	M	R	P	C
G	L	N	B	F	N	Y	C	A	B	F
L	O	T	T	E	E	D	O	A	Z	Z
P	I	S	J	A	S	Z	C	K	E	W

Zoek deze 10

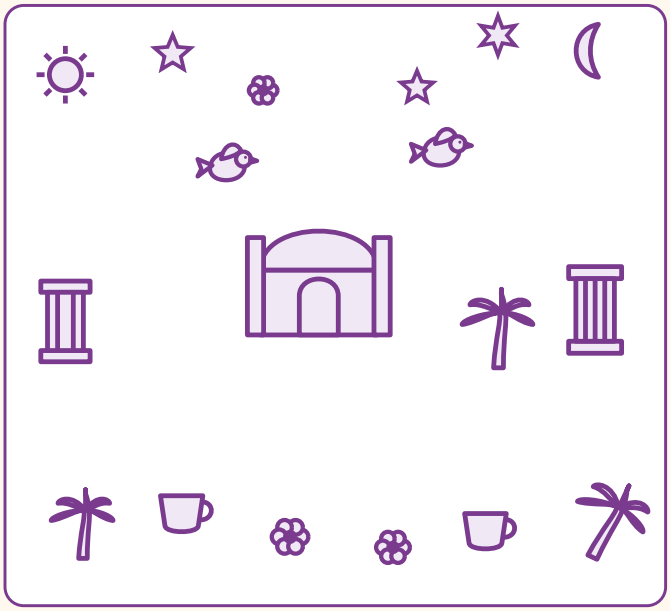
- ☐ SALAAT
- ☐ FADJR
- ☐ DHOEHR
- ☐ ASR
- ☐ MAGHRIB
- ☐ ISJA
- ☐ INES
- ☐ LOTTE
- ☐ AFSPRAAK
- ☐ KAPSALON

Zoek de 7 verschillen

Iets is weg, groter, kleiner, gedraaid of verschoven. Let ook op kleine details.



tekening 1



tekening 2

Naam: _____ Datum: _____

De adhan

Les 5 - het verhaal

Het verhaal: De adhan

Lees samen, deel per deel. de oproep tot het gebed.

Deel 1 - Een stem in de gang

Op de schoolreis naar Antwerpen zit de klas in een jeugdherberg. ’s Avonds hoort iedereen plots een stem in de gang: „Allaahoe akbar, Allaahoe akbar.” Het is Bilal, nee, het is Omar, een stille jongen uit de klas. Hij roept de adhan voor de jongens die willen bidden. De anderen kijken verbaasd. „Wat zingt hij?” vraagt Jente. „Het is geen lied,” zegt Omar later. „Het is de oproep tot het gebed. Ik ben de enige die het hier kan.” Jente vindt het mooi. „Zo rustig,” zegt ze. Omar wordt een beetje rood. Hij is anders nooit zo luid.

De adhan roept de moslims vijf keer per dag op tot het gebed.

jeugdherberg = hotel voor groepen jongeren · oproep = mensen roepen om te komen

Deel 2 - Hoe het begon

Juf Nadia vertelt de volgende dag het verhaal. In Medina wisten de moslims niet goed hoe ze elkaar moesten roepen voor het gebed. Iemand stelde een bel voor, een ander een hoorn, nog een ander een vuur. Toen had een gezel, Abdoellah ibn Zayd, een droom. Een man leerde hem de woorden van de adhan. Hij vertelde het aan de Profeet. „Dat is een ware droom,” zei de Profeet. „Leer de woorden aan Bilal, want hij heeft een sterke en mooie stem.” Zo werd Bilal de eerste moe’adhdhin. Oemar had trouwens dezelfde droom gehad.

Bilal was de eerste die de adhan riep.

gezel = vriend en volgeling van de Profeet · moe’adhdhin = wie de adhan roept

Deel 3 - Wat betekenen de woorden?

Juf Nadia schrijft de woorden op het bord. Allaahoe akbar: Allah is de grootste. Asjhadoe an laa ilaaha illa llaah: ik getuig dat er geen god is behalve Allah. Asjhadoe anna Moehammadan rasoeloe llaah: ik getuig dat Mohammed de boodschapper van Allah is. Hayya ’ala s-salaah: kom naar het gebed. Hayya ’ala l-falaah: kom naar het succes. „Kom naar het succes,” herhaalt Jente. „Dat is een mooie gedachte.” Bij fadjr komt er nog een zin bij: het gebed is beter dan slapen. De hele klas lacht. „Dat zou mijn mama ook elke ochtend kunnen roepen,” zegt Omar.

Naam: _____ Datum: _____

De adhan

Les 5 - geschiedenis, Koran en vragen

Hayya ’ala l-falaah: kom naar het succes.

getuigen = zeggen dat je iets zeker weet · succes = slagen, het goed hebben

Praatvraag: Waarom denk je dat de adhan „kom naar het succes” zegt?

Wist je dat?

De adhan en de iqaama

De adhan klinkt vijf keer per dag, vanaf de minaret of in de moskee. Vlak voor het gebed begint, klinkt de iqaama: een kortere oproep met dezelfde woorden. Wie de adhan hoort, herhaalt de woorden zachtjes mee. Bij hayya ’ala zegt hij: laa hawla wa laa qoewwata illaa bi-llaah.

De adhan

het begin van de adhan

اللّٰهُ أَكْبَرُ اللّٰهُ أَكْبَرُ أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلٰهَ إِلَّا اللّٰهُ أَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا رَسُولُ اللّٰهِ

Allaahoe akbar, Allaahoe akbar. Asjhadoe an laa ilaaha illa llaah. Asjhadoe anna Moehammadan rasoeloe llaah.

„Allah is de grootste. Ik getuig dat er geen god is behalve Allah. Ik getuig dat Mohammed de boodschapper van Allah is.”

Woorden van deze les

Lees ze nog eens hardop.

jeugdherberg	hotel voor groepen jongeren
oproep	mensen roepen om te komen
gezel	vriend en volgeling van de Profeet
moe’adhdhin	wie de adhan roept
getuigen	zeggen dat je iets zeker weet
succes	slagen, het goed hebben

Naam: _____ Datum: _____

De adhan

Les 5 - geschiedenis, Koran en vragen

Vragen

Kleur de bol bij het juiste antwoord.

1 Waar logeert de klas?

- ○ in een hotel
- ○ in een jeugdherberg

2 Wie roept de adhan in de gang?

- ○ Jente
- ○ Omar

3 Wie had de droom over de adhan?

- ○ Aboe Bakr
- ○ Abdoellah ibn Zayd

4 Wie werd de eerste moe'adhdhin?

- ○ Oemar
- ○ Bilal

5 Wat betekent hayya 'ala s-salaah?

- ○ kom naar het gebed
- ○ Allah is de grootste

6 Welke zin komt erbij bij fadjr?

- ○ het gebed is beter dan slapen
- ○ kom naar het eten

Onthoud dit: **Allaahoe akbar: Allah is de grootste.**

Denk na en schrijf

Antwoord in een paar zinnen.

1. Welke zin uit de adhan vind jij het mooiste? Waarom?

_____

_____

2. Waarom koos de Profeet Bilal om de adhan te roepen?

_____

_____

Naam: _____ Datum: _____

Spelletjes

Les 5 - De adhan

Woordzoeker

Zoek de 10 woorden uit het verhaal. Van links naar rechts en van boven naar onder.

S	B	I	L	A	L	S	U	D	S	P
T	T	Q	M	O	M	A	R	K	D	Z
E	H	A	C	P	X	I	Y	F	A	R
M	I	A	N	D	R	O	O	M	U	Y
L	E	M	C	F	Z	G	E	B	E	D
Y	H	A	E	M	I	N	A	R	E	T
Y	P	W	I	G	T	W	X	D	J	H
H	O	S	V	K	D	G	D	D	Z	F
E	S	K	S	U	C	C	E	S	U	T
O	P	R	O	E	P	C	A	T	Q	D
J	A	D	H	A	N	H	S	C	Q	D

Zoek deze 10

- ☐ ADHAN
- ☐ BILAL
- ☐ OPROEP
- ☐ DROOM
- ☐ MINARET
- ☐ STEM
- ☐ OMAR
- ☐ SUCCES
- ☐ GEBED
- ☐ IQAAMA

Zoek de 7 verschillen

Iets is weg, groter, kleiner, gedraaid of verschoven. Let ook op kleine details.



tekening 1



tekening 2

Naam: _____ Datum: _____

Zo bid ik

Les 6 - het verhaal

Het verhaal: Zo bid ik

Lees samen, deel per deel. het gebed stap voor stap.

Deel 1 - Voor je begint

Youssef is zeventien en werkt in de zomer in een magazijn. Een nieuwe collega, Ali, is pas moslim geworden. „Kun jij me tonen hoe je bidt?" vraagt hij. „Ik schaam me om het in de moskee te vragen." Youssef knikt. „Eerst de voorwaarden. Je hebt wudu gedaan. Je lichaam, je kleren en de plaats zijn proper. Je lichaam is bedekt zoals het hoort. Het is gebedstijd. En je staat naar de qibla, de richting van de Ka'ba." Ali neemt zijn gsm en zoekt de richting met een kompas-app. „Zuidoost," zegt hij. „Mooi," lacht Youssef. „Dan begin je met de niyya in je hart."

Wudu, proper, bedekt, op tijd, naar de qibla: dan kun je bidden.

voorwaarde = iets wat eerst in orde moet zijn · qibla = de richting van de Ka'ba

Deel 2 - Staan, buigen, neerknielen

Youssef doet het rustig voor. Hij heft zijn handen tot zijn oren en zegt: Allaahoe akbar. Dat is de takbier. Staand reciteert hij Al-Faatiha en daarna een korte soera. Met Allaahoe akbar buigt hij voorover, handen op de knieën: de roekoe'. „Soebhaana rabbiya l-'adhiem," zegt hij zacht. Hij komt weer recht en zegt: „Sami'a llaahoe liman hamidah." Dan knielt hij en legt zijn voorhoofd, neus, handen, knieën en tenen op de grond: de soedjoed. „Soebhaana rabbiya l-a'laa." Hij gaat kort zitten en doet een tweede soedjoed. „Dat was één rak'a," zegt hij.

Takbier, staan, roekoe', soedjoed: zo gaat één rak'a.

reciteren = hardop of zacht lezen uit de Koran · rak'a = één ronde in het gebed

Deel 3 - Zitten en salaam

„Na twee rak'a's ga je zitten," legt Youssef uit, „en je zegt de tasjahhoed: de getuigenis." In het laatste zitten zegt hij ook een zegenbede over de Profeet. Dan draait hij zijn hoofd naar rechts: „As-salaamoe 'alaykoem wa rahmatoe llaah." En naar links: hetzelfde. „Klaar." Ali kijkt bezorgd. „Dat is veel om te onthouden." „Ik heb er ook jaren over gedaan," zegt Youssef. „De Profeet zei: bid zoals je mij ziet bidden. Kijk, doe na, en leer elke week een beetje meer." Die vrijdag gaan ze samen naar de moskee. Ali staat naast Youssef in de rij. Hij is niet meer bang.

Naam: _____ Datum: _____

Zo bid ik

Les 6 - geschiedenis, Koran en vragen

Bid zoals de Profeet bad: kijk, doe na en leer stap voor stap.

tasjahhoed = de getuigenis in het zitten · bezorgd = een beetje ongerust

Praatvraag: Hoe zou jij iemand helpen die het gebed nog moet leren, zonder dat hij zich schaamt?

Wist je dat?

Hoeveel rak'a's?

Fadjr heeft 2 rak'a's, dhoehr 4, asr 4, maghrib 3 en isja 4. Samen zijn dat er 17 verplichte per dag. In de soedjoed raken zeven lichaamsdelen de grond: voorhoofd met neus, twee handen, twee knieën en de tenen van twee voeten. Er zijn kleine verschillen tussen de rechtsscholen, bijvoorbeeld waar je je handen houdt. Ze zijn allemaal gebaseerd op de soenna.

Hadith

Al-Boechari

صَلُّوا كَمَا رَأَيْتُمُونِي أُصَلِّي

Salloe kamaa ra'aytoemoenie oesallie.

„Bid zoals jullie mij zien bidden."

Woorden van deze les

Lees ze nog eens hardop.

voorwaarde	iets wat eerst in orde moet zijn
qibla	de richting van de Ka'ba
reciteren	hardop of zacht lezen uit de Koran
rak'a	één ronde in het gebed
tasjahhoed	de getuigenis in het zitten
bezorgd	een beetje ongerust

Naam: _____ Datum: _____

Zo bid ik

Les 6 - geschiedenis, Koran en vragen

Vragen

Kleur de bol bij het juiste antwoord.

1 Waar werkt Youssef in de zomer?

- ◯ in een magazijn
- ◯ in een restaurant

2 Wat is de qibla?

- ◯ de richting van de Ka’ba
- ◯ een gebedskleed

3 Wat zeg je bij de takbier?

- ◯ Allaahoe akbar
- ◯ As-salaamoe ’alaykoem

4 Hoe heet het buigen met handen op de knieën?

- ◯ soedjoed
- ◯ roekoe’

5 Hoeveel rak’a’s heeft maghrib?

- ◯ vier
- ◯ drie

6 Hoe eindig je het gebed?

- ◯ met Bismillah
- ◯ met de salaam

Onthoud dit: **Bid zoals de Profeet bad.**

Denk na en schrijf

Antwoord in een paar zinnen.

1. Hoe zou jij Ali helpen om het gebed te leren?

_____

_____

2. Wat zijn de voorwaarden voor het gebed?

_____

_____

Naam: _____ Datum: _____

Spelletjes

Les 6 - Zo bid ik

Woordzoeker

Zoek de 10 woorden uit het verhaal. Van links naar rechts en van boven naar onder.

P	O	R	O	E	K	O	E	A	L	I
S	S	L	T	B	Y	Y	A	S	W	D
W	X	G	K	Y	O	U	S	S	E	F
Z	D	H	N	S	A	L	A	A	M	J
V	R	U	O	T	A	K	B	I	E	R
D	F	A	A	T	I	H	A	I	L	N
Q	Z	N	S	O	E	D	J	O	E	D
O	Z	I	T	T	E	N	X	V	O	I
K	Y	F	L	N	Q	I	B	L	A	W
H	G	J	F	R	A	K	A	O	Y	B
P	Z	Q	T	U	O	N	G	P	E	D

Zoek deze 10

- ☐ TAKBIER
- ☐ ROEKOE
- ☐ SOEDJOED
- ☐ RAKA
- ☐ QIBLA
- ☐ SALAAM
- ☐ FAATIHA
- ☐ ALI
- ☐ YOUSSEF
- ☐ ZITTEN

Zoek de 7 verschillen

Iets is weg, groter, kleiner, gedraaid of verschoven. Let ook op kleine details.



tekening 1



tekening 2

Naam: _____ Datum: _____

Vasten in de ramadan

Les 7 - het verhaal

Het verhaal: Vasten in de ramadan
Lees samen, deel per deel. sawm.

Deel 1 - De eerste dag

Het is de eerste dag van de ramadan. Malak is vijftien en vast dit jaar voor het eerst de hele maand. Om half vijf eet ze nog snel een boterham en drinkt ze water: de sohoer. Op school ruikt ze frietjes in de refter. Haar maag knort. „Waarom doe je dit?” vraagt haar vriendin Emma. Malak denkt na. „Allah vraagt het. En ik leer om sterk te zijn. Als ik nee kan zeggen tegen frietjes, kan ik ook nee zeggen tegen andere dingen.” Emma lacht. „Dan eet ik vandaag ergens anders.” Malak vindt dat lief. Ze voelt zich minder alleen.

Vasten leert je sterk te zijn en nee te zeggen.

sohoer = de maaltijd voor de dageraad · refter = eetzaal op school

Deel 2 - Wat is vasten?

Thuis legt haar moeder uit wat vasten precies is. „Van de dageraad tot zonsondergang eet en drink je niet. Maar je vast ook met je tong, je ogen en je handen: niet roddelen, niet liegen, niet schelden.” Ze telt op haar vingers wie niet moet vasten: zieken, reizigers, zwangere vrouwen, oude mensen die het niet aankunnen, en kinderen die nog niet volwassen zijn. „Wie een dag mist, haalt hem later in als dat kan.” Om negen voor zes klinkt de adhan van maghrib op de gsm. Malak breekt het vasten met een dadel en een glas water, zoals de Profeet deed. De iftar is begonnen.

Je vast ook met je tong, je ogen en je handen.

dageraad = het eerste licht in de ochtend · iftar = de maaltijd bij zonsondergang

Deel 3 - De laatste nachten

In de laatste tien nachten blijft Malak met haar moeder wat langer op om te bidden. Ergens in die nachten ligt Laylatoe l-Qadr, de nacht van de beschikking. In die nacht werd de Koran voor het eerst geopenbaard. „Die nacht is beter dan duizend maanden,” zegt haar moeder. Malak vraagt Allah om gezondheid voor haar opa, en om een stageplaats. Aan het einde van de maand geeft het gezin zakaat al-fitr, een kleine gift voor wie arm is, zodat ook zij feest kunnen vieren. Dan is het ’Ied al-Fitr. Malak trekt haar nieuwe jurk aan en brengt een doos koekjes naar Emma.

Naam: _____ Datum: _____

Vasten in de ramadan

Les 7 - geschiedenis, Koran en vragen

Laylatoe l-Qadr is beter dan duizend maanden.

beschikking = wat Allah beslist · gift = iets wat je gratis geeft

Praatvraag: Wat vind jij het moeilijkste aan vasten: het eten, het drinken of je tong?

Wist je dat?

De maand ramadan

Ramadan is de negende maand van de islamitische kalender. Hij begint als de nieuwe maan gezien wordt. Omdat de maankalender korter is, valt de ramadan elk jaar ongeveer elf dagen vroeger. Vasten is de vierde zuil van de islam. Wie ziek is, hoeft niet te vasten: gezondheid gaat voor.

Uit de Koran

Koran 2:183

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُتِبَ عَلَيْكُمُ الصِّيَامُ كَمَا كُتِبَ عَلَى الَّذِينَ مِن قَبْلِكُمْ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ

Yaa ayyoeha lladhiena aamanoe koetiba 'alaykoemoe s-siyaamoe kamaa koetiba 'ala lladhiena min qablikoem la'allakoem tattaqoen.

„Jullie die geloven: het vasten is jullie voorgeschreven, zoals het voorgeschreven was aan wie voor jullie kwamen, opdat jullie Allah bewust worden."

Woorden van deze les

Lees ze nog eens hardop.

sohoer	de maaltijd voor de dageraad
refter	eetzaal op school
dageraad	het eerste licht in de ochtend
iftar	de maaltijd bij zonsondergang
beschikking	wat Allah beslist
gift	iets wat je gratis geeft

Naam: _____ Datum: _____

Vasten in de ramadan

Les 7 - geschiedenis, Koran en vragen

Vragen

Kleur de bol bij het juiste antwoord.

1 Hoe heet de maaltijd voor de dageraad?

- ○ iftar
- ○ sohoer

2 Wat ruikt Malak in de refter?

- ○ pizza
- ○ frietjes

3 Wie hoeft niet te vasten?

- ○ zieken en reizigers
- ○ iedereen moet vasten

4 Waarmee breekt Malak het vasten?

- ○ een dadel en water
- ○ een frietje

5 In welke nacht kwam de Koran voor het eerst?

- ○ Laylatoe l-Qadr
- ○ de nacht van 'led

6 Wat brengt Malak naar Emma?

- ○ een jurk
- ○ een doos koekjes

Onthoud dit: **Vasten: van de dageraad tot zonsondergang, met je hele lichaam.**

Denk na en schrijf

Antwoord in een paar zinnen.

1. Wat leer je van vasten, behalve niet eten?

_____

_____

2. Waarom moeten zieke mensen niet vasten?

_____

_____

Naam: _____ Datum: _____

Spelletjes

Les 7 - Vasten in de ramadan

Woordzoeker

Zoek de 10 woorden uit het verhaal. Van links naar rechts en van boven naar onder.

X	G	H	U	W	M	P	G	C	J	O
S	X	Q	A	D	R	D	A	D	E	L
K	Q	E	K	U	U	H	G	V	F	M
R	W	J	U	Y	R	I	F	T	A	R
A	V	S	O	H	O	E	R	I	E	Z
N	R	A	M	A	D	A	N	L	C	C
E	M	L	F	I	T	R	A	E	F	T
M	A	Q	D	M	V	A	S	T	E	N
M	L	O	U	J	D	R	Z	D	U	M
A	A	M	A	A	N	K	L	B	Z	H
T	K	R	J	E	K	G	D	Q	I	I

Zoek deze 10

- ☐ RAMADAN
- ☐ SOHOER
- ☐ IFTAR
- ☐ DADEL
- ☐ VASTEN
- ☐ MALAK
- ☐ EMMA
- ☐ QADR
- ☐ FITR
- ☐ MAAN

Zoek de 7 verschillen

Iets is weg, groter, kleiner, gedraaid of verschoven. Let ook op kleine details.



tekening 1



tekening 2

Naam: _____ Datum: _____

De hadj

Les 8 - het verhaal

Het verhaal: De hadj
Lees samen, deel per deel. de bedevaart naar Mekka.

Deel 1 - Tante Fatma vertrekt

Tante Fatma gaat dit jaar op hadj. Ze heeft er twintig jaar voor gespaard. De avond voor haar vertrek komt de hele familie langs. Sami is vijftien en kijkt naar haar koffer: twee witte doeken, een klein gebedskleedje, sandalen en een boekje met doe'aa's. „Is dat alles?" vraagt hij. „Op hadj heb je niet veel nodig," zegt tante Fatma. Ze vraagt iedereen om vergeving voor fouten die ze ooit maakte. Sami vindt dat raar en mooi tegelijk. „Waarom doe je dat?" „Ik wil met een licht hart vertrekken," zegt ze. „Zonder ruzie in mijn bagage."

Je vertrekt op hadj met een licht hart.

sparen = geld opzijleggen voor later · bagage = wat je meeneemt op reis

Deel 2 - In Mekka

Elke avond stuurt tante Fatma een berichtje met foto's. In Mekka draagt ze de ihraam: eenvoudige kleren. Mannen dragen twee witte doeken, zodat iedereen gelijk is, rijk of arm. Ze doet de tawaaf: zeven keer rond de Ka'ba. Daarna wandelt ze zeven keer tussen de heuvels Safa en Marwa, zoals Haadjar ooit deed toen ze water zocht voor haar zoon Ismaa'iel. „Het is druk," schrijft ze. „Miljoenen mensen, uit alle landen, alle kleuren. En toch is het stil in mijn hart." Sami toont de foto's aan zijn klas. Zijn leraar Nederlands vindt ze indrukwekkend.

Zeven keer rond de Ka'ba, zeven keer tussen Safa en Marwa.

ihraam = de staat en de kleding van de pelgrim · tawaaf = rondgang rond de Ka'ba

Deel 3 - De dag van Arafa

Op de negende dag van de maand Dhoe l-Hiddja staat tante Fatma op de vlakte van Arafa. Dat is het belangrijkste moment van de hadj. Ze bidt de hele middag, tot de zon ondergaat. Thuis vast Sami die dag, want vasten op de dag van Arafa is een mooie soenna voor wie niet op hadj is. De volgende dag is het 'Ied al-Adha, het offerfeest. Twee weken later staat tante Fatma weer in de deur. Ze is moe, maar ze straalt. Ze heeft voor iedereen een flesje zamzamwater mee. „Wat was het mooiste?" vraagt Sami. Ze denkt lang na. „Dat niemand er beter was dan een ander."

Naam: _____ Datum: _____

De hadj

Les 8 - geschiedenis, Koran en vragen

Arafa is het hart van de hadj.

vlakte = groot plat stuk land · stralen = er heel gelukkig uitzien

Praatvraag: Tante Fatma vroeg iedereen om vergeving voor ze vertrok. Wanneer zou jij dat ook willen doen?

Wist je dat?

De hadj in het kort

De hadj is de vijfde zuil. Hij is verplicht één keer in je leven, als je gezond bent en het kunt betalen. Elk jaar gaan ongeveer twee miljoen mensen op hadj. De oemra is een kortere bedevaart die je het hele jaar kunt doen. Zamzam is de bron die opborrelde voor Haadjar en Ismaa'iel. Hij geeft nog altijd water.

Uit de Koran

Koran 3:97

وَلِلَّهِ عَلَى النَّاسِ حِجُّ الْبَيْتِ مَنِ اسْتَطَاعَ إِلَيْهِ سَبِيلًا

Wa li-llaahi 'ala n-naasi hidjdjoe l-bayti mani stataa'a ilayhi sabielaa.

„Voor Allah is de bedevaart naar het Huis een plicht voor wie er een weg naartoe kan vinden."

Woorden van deze les

Lees ze nog eens hardop.

sparen	geld opzijleggen voor later
bagage	wat je meeneemt op reis
ihraam	de staat en de kleding van de pelgrim
tawaaf	rondgang rond de Ka'ba
vlakte	groot plat stuk land
stralen	er heel gelukkig uitzien

Naam: _____ Datum: _____

De hadj

Les 8 - geschiedenis, Koran en vragen

Vragen

Kleur de bol bij het juiste antwoord.

1 Hoe lang spaarde tante Fatma?

- ◯ twintig jaar
- ◯ twee jaar

2 Wat vraagt ze iedereen voor ze vertrekt?

- ◯ geld
- ◯ vergeving

3 Hoe vaak loop je rond de Ka'ba?

- ◯ zeven keer
- ◯ drie keer

4 Wie zocht water tussen Safa en Marwa?

- ◯ Haadjar
- ◯ Chadiedja

5 Wat is het belangrijkste moment van de hadj?

- ◯ de dag van Arafa
- ◯ de terugreis

6 Wat brengt tante Fatma mee?

- ◯ zamzamwater
- ◯ een gsm

Onthoud dit: **De hadj: één keer in je leven, als je het kunt.**

Denk na en schrijf

Antwoord in een paar zinnen.

1. Waarom dragen de mannen op hadj allemaal dezelfde witte doeken?

_____

_____

2. Wat bedoelde tante Fatma met: niemand was er beter dan een ander?

_____

_____

Naam: _____ Datum: _____

Spelletjes

Les 8 - De hadj

Woordzoeker

Zoek de 10 woorden uit het verhaal. Van links naar rechts en van boven naar onder.

A	L	B	I	O	S	N	M	A	O	Q
S	T	V	F	G	A	B	H	K	A	Z
F	G	W	A	X	F	N	A	T	P	Z
K	A	D	T	Q	A	K	D	A	M	A
A	E	T	M	Z	D	D	J	W	E	M
A	I	M	A	M	R	C	K	A	K	Z
B	H	M	V	M	R	N	C	A	K	A
A	R	A	X	L	F	S	K	F	A	M
G	A	R	W	Q	W	W	F	O	F	N
P	A	W	A	R	A	F	A	C	V	W
G	M	A	T	T	J	B	W	L	I	Q

Zoek deze 10

- ☐ HADJ
- ☐ MEKKA
- ☐ KAABA
- ☐ IHRAAM
- ☐ TAWAAF
- ☐ SAFA
- ☐ MARWA
- ☐ ARAFA
- ☐ ZAMZAM
- ☐ FATMA

Zoek de 7 verschillen

Iets is weg, groter, kleiner, gedraaid of verschoven. Let ook op kleine details.



tekening 1



tekening 2